

„Emberi jogok a mentális egészségügyi ellátásban“ címmel a JA ImpleMENTAL az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Európai Régiós Irodájával közösen szervezett workshopot Vilniusban

JA ImpleMENTAL közös fellépés 2024. április 22-24. között a WHO Európai Irodájával egyműködésben három napos workshopot tartott a mentális egészséget érintő emberi jogokról Litvánia fővárosában, Vilniusban.

Az eseményt, amelyre több, mint hetvenen jöttek el, az együttes fellépés vezető partnerének, a görög Nemzeti Közegészségügyi Szervezet (NPHO) részéről **Vasileia Konte** nyitotta meg. Ezt követően **Edita Bishop**, a litván Egészségügyi Minisztérium mentális egészségügyi szolgáltatásokért felelős vezetője üdvözölte a résztvevőket, aki munkatársaival ismertette a litván egészségügy és ezen belül a mentális egészségügyi szolgáltatások rendszerét, továbbá bemutatta az esemény keretében tereplátogatásra kiválasztott Mentális Egészségügyi Központban és a Valakampiu Szociális Szolgáltató Központban folyó szakmai tevékenységeket.

Vilnius alpolgármestere, **Simona Bieluine** csatlakozott a tereplátogatáshoz és megtisztelte részvételével a „Mozgással a jobb mentális egészségért” című workshopot is, amelyen a JA ImpleMENTAL projekt partnerei, a gondozási központ munkatársai és kliensei közösen vettek részt.

Az esemény következő két napján a résztvevők behatóan megismerhették a **WHO QualityRights Kezdeményezését és alapképzési tréningjeit**. **Aurimasom Peckauskas** miniszterhelyettes (litván egészségügyi minisztérium) a tréninget megelőző köszöntőjében hangsúlyozta a JA ImpleMENTAL szerepét a mentális egészség megújításában nemcsak Litvániára vonatkozóan, hanem Európai Unió szerte is. Kiemelte, hogy a mentális egészség ügye prioritást élvez az Európai Unió közösségében, amit a Covid 19 világjárvány és a kialakult háborús gócok tovább erősítenek.

Rövid bevezető, majd a szakértők saját országaiban szerzett tapasztalatainak és kihívásainak megosztását követően **Melita Murko**, a WHO Európa képviselője ismertette a WHO QualityRights kezdeményezés eddigi eredményeit, Vasileia Konte pedig beszámolt a JA ImpleMENTAL megvalósítása során eddig összegyűjtött legjobb gyakorlatokról.

Danijela Štimac, a JA ImpleMENTAL horvátországi koordinátora, **Karlie Levickaite**, a Mental Health Perspective civil szervezet igazgatója és **Arunas Germanavicius**, a vilnusi Pszichiátriai Kórház igazgatója osztották meg a

résztevőkkel a WHO QualityRights kezdeményezés horvátországi és litvániai képzéseinek megtartása során szerzett tapasztalataikat.

A WHO QualityRights alapképzési tréningjeit párhuzamosan két csoportban, két különböző tématerületen szervezték meg: **a gyógyuláshoz és az egészséghez való emberi jogok**, valamint **a jogképesség és a döntési jogok** témakörében. **Olga Kalina**, a European Network of Users szervezet és **Simon Vasseur Bacle**, az EPSM Lille Metropole klinikai pszichológusa tartotta a gyógyuláshoz és az egészséghez való emberi jogokról szóló alapképzést, amelynek az volt az elsődleges célja, hogy a résztvevőkkel megismertesse azokat a folyamatokat, amelyekkel elérhető a kliensek szükségleteihez igazodó ellátási formákra történő átállás, a gyógyulási folyamatok pedig személyre szólóan, a szolgáltatások igénybe vevőinek aktív bevonásával kerülnek kialakításra.

A jogképességről és a döntéshez való jogról szóló alapképzést a WHO részéről **Cassie Redlich** és Melita Murko tartotta, akikhez **Jarrood Clyne**, az International Disability Alliance emberi jogi tanácsadója csatlakozott.

A workshopok résztvevői valamennyien egyetértettek abban, hogy a mentális egészségügyi ellátásokat mindig az emberi jogok teljes betartásával és figyelembe vételével szükséges biztosítani, és a WHO QualityRights kezdeményezése és annak képzései jelentős mértékben elősegítik az ezen a téren összegyűjtött legjobb európai gyakorlatok átvételét.

Az esemény bebizonyította, hogy a JA ImpleMENTAL közös fellépés továbbra is komoly előre lépéseket ér el a mentális egészségügy átalakítása területén. Ezúton fejezzük ki köszönetünket a HADEA és a WHO Európai Regionális Irodájának felbecsülhetetlen értékű támogatásáért és útmutatásáért, valamint a litván Egészségügyi Minisztériumnak, a vilniusi önkormányzatnak és litván kollégáinknak a kiváló szervezéséért és vendéglátásáért.

A JA ImpleMENTAL programról:

A projektben 21 EU/EGT-ország illetékes hatóságainak 39 szervezete működik közre. A közös fellépés támogatja őket abban, hogy helyi mentálhigiénés hálózatokat hozzanak létre, és így erősítsék a preventív ellátási szolgáltatások közösségi alapú, ágazatokon átívelő nyújtását a fenntartható és minőségi ellátáshoz történő hozzáférés javítása érdekében.

A JA ImpleMENTAL az EU közegészségügyi legjobb gyakorlatok portáljának gyűjteményéből kiválasztásra került két bevált gyakorlat átadására és végrehajtására összpontosít:

(1) **„A Mentális Egészségügy Reform Belgiumban”**, mint legjobb gyakorlat az intézménytelenítés elvén alapul és elsődlegesen az intézményi ellátásról a közösségi alapú ellátásra való áttérést célozza, hogy javítsa a mentális betegségek kezelésében elérhető eredményeket, hozzájáruljon az életminőség növeléséhez, valamint elkerülje a szükségtelen kórházi felvételeket.

(2) **Az öngyilkosság megelőzése Ausztriában „SUPRA”** egy többszintű öngyilkosság-megelőzési stratégia, amely integrálja az egyetemes, a szelektív és a javallott megelőzési beavatkozásokat és ezeket a helyi végrehajtási kontextusra, valamint a meglévő erőforrásokra és kezdeményezésekre alapozva építi fel. A JA ImpleMENTAL tevékenységei erőteljesen támogatják a mentális egészség átfogó megközelítéséről szóló új Európai Bizottsági közleményt, amelynek célja, hogy a mentális egészséget a testi egészséggel egyenrangúvá tegye, és a mentális egészséggel kapcsolatos kérdések ágazatközi megközelítését biztosítsa.

További információk a JA ImpleMENTAL projektről: <https://ja-imental.eu/> / [OKFO-Implemental](#)

A JA ImpleMENTAL közös fellépés az Európai Unió finanszírozásával valósul meg. A cikkben kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k) sajátjai, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HADEA) véleményét. Így ezekért sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem tehető felelőssé.